

KOPPARSTICKEN TILL OLOF RUDBECK D. Y:s PROPAGATIO PLANTARUM

Af

FELIX BRYK, Stockholm

VID BEHANDLINGEN AF OLOF RUDBECK D. Y:s i många hänseenden märkliga disputation *De propagatione plantarum* (1686) skrifver friherre J. Rudbeck i sitt förtjänstfulla arbete »Bibliotheca Rudbeckiana» (Stockholm 1918, s. 303): »Ehuru blott det första kopparsticket och det sista träsnittet äro signerade af Olof Rudbeck, äro äfven alla de andra utförda af honom.» Han stöder sig därvid dels på O. Celsius, som redan 1742 uppgaf, att figurerna »dels i koppar stuckna, dels i trä utskurna äro af herr auctoren», dels på ett uttalande af Olof Rudbeck själf. I sina af Grape utgifna självbiografiska anteckningar¹ skrifver nämligen Olof Rudbeck ordagrant: »follier nu upsatz på the tractater och böcker som jag utharbetat och låtit på egna kostna trycka, såsom de propagatione plantarum in 8vo full med kopparstycken och träfigurer, af mig sielf dels i koppar stuckne, dels i trä uthskurne, trykt i Upsala d. 12 Febr: 1686 och dedicerad Hennes Högst Sal. Maj. Drottning Ulrica Eleonora, hvilken ock wid praesentation mig anbefalte at then öfersätta på Svenska, thet jag och straxt effterkom och in 4to renskrifen och vackert inbunden någon tid ther effter i underdanighet Hennes Maj. sielf öferlefererade.»

Som bekant innehåller disputationen 22 kopparstick å särskilda blad, hvilka icke ingå i pagineringen, samt 13 träsnitt, insatta i texten. Det första af kopparsticken eller titelplanschen, som förekommer i två varianter, afser en hyllning åt drottning Ulrika Eleonora. Detta stick är signeradt: *Olaus Rudb: Ol: fil: Inven. et Sculps.* De mera primitiva och schematiskt tecknade träsnitten ansluta sig i utförandet till J. Palmbergs blomsterillustrationer

¹ *Bibliografiska studier tillägnade Frih. Johannes Rudbeck på femtioårsdagen* (Upsala 1917), s. 27.